

КАРАР
Азнакай муниципаль районы Югары Стэрле
авыл жирлеге Советы

Югары Стэрлеавылы

№129-82

«22» март 2019 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Югары Стэрле авыл жирлеге Советы 24 феврал 2014 елның № 82 каары белән расланган Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы «Югары Стэрле» авыл жирлеге муниципаль берәмлекежир биләмәләреннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында (15.11.2016 ел №44-26, 04.09.2017 ел № 62-38, 02.07.2018 ел №101-64 каарлар редакциясендә)

Муниципаль норматив хокукий актларны гамәлдәге Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы белән туры китерү максатларында һәм «Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 2018 елның 3 августындагы 340-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 2018 елның 3 августындагы 342-ФЗ номерлы федераль законнарны үтәү максатыннан Югары Стэрле авыл жирлеге Советы **каар чыгарды:**

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Югары Стэрле авыл жирлеге Советы 24.02.2014 елның № 82 каары белән расланган Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы «Югары Стэрле» авыл жирлеге муниципаль берәмлеке жир биләмәләреннән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә(15.11.2016 ел №44-26, 04.09.2017 ел № 62-38, 02.07.2018 ел № 101-64 каарлар редакциясендә) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1.1. 1 статьяның унынчы абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“төзүче - үзенә караган жир участогында капиталь төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне, капиталь ремонтны, сүтүне тәэммин итүче физик яки юридик зат, шулай ук инженерлык эзләнүләрен башкара, аларны төзи, реконструкцияли, капиталь ремонт өчен проект документларын әзерли;».

1.2. 25 статьяның 2 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Түбәндәге очракларда төзелешкә рөхсәт бирү таләп ителми:

1) физик затка эшмәкәрле эшчәнлеген гамәлгә ашыруга бәйле булмаган максатларда бирелгән жир кишәрлекендә гараж төзү, реконструкцияләү яки торак йортның бакча жир кишәрлекендә, бакчачылык һәм яшелчәчелек өлкәсендәге

законнар нигезендә билгеләнгән хужалык корылмалары төзү, реконструкцияләү өчен бирелгән жир кишәрлекендә гараж төзү, реконструкцияләү;

2) шәхси торак төзелеше объектларын төзү, реконструкцияләү;

3) капиталь төзелеш объектлары булмаган объектларны төзү, реконструкцияләү;

4) жир участогында ярдәмче куллану корылмаларының һәм корылмаларының төзелеше;

5) капиталь төзелеш объектларының һәм (яки) аларның өлешләренең үзгәрешләре, әгәр мондый үзгәрешләр аларның ышанычлылыгы һәм иминлегенең конструктив һәм башка характеристикаларына кагылмаса һәм шәһәр төзелеше Регламентында билгеләнгән рөхсәт ителгән төзелешнең, үзгәртеп коруның чик параметрларыннан артмаса;

6) капиталь төзелеш объектларын капиталь ремонтлау;

7) жир асты байлыклары турында Россия Федерациясе законнары нигезендә әзерләнгән, килештерелгән һәм расланган бораулау скважиналарын төзү, реконструкцияләү һәм реконструкцияләү буенча техник проект файдалы казылма ятмаларын эшкәртү яисә жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалануга бәйле эшләрне башкаруга башка проект документлары белән каралган;

8) 0,6 мегапаскальгә кадәр басым астында табигый газны транспортулау өчен билгеләнгән объектларны төзү, реконструкцияләү;

9) башка очракларда, әгәр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең норматив хокукий актлары, шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында Татарстан Республикасы законнары нигезендә төзелешкә рөхсәт алу таләп ителми.

Моннан тыш, күчемсез милекне рөхсәт ителгән башка төргә үзгәрешләр керту өчен, бер үк вакытта түбәндәге шартлар булганда, төзелешкә рөхсәт ителми:

- күчемсез милек хокукуна ия булып сайлап алына торган рөхсәт ителгән файдалану төре бүлектә төп яки ярдәмче (шәһәр төзелешен зоналау картасында билгеләнгән тиешле территориаль зона өчен);

- планлаштырылган гамәлләр корылманың пространстволы параметрларын һәм конструкцияләрен үзгәртү белән бәйле түгел һәм куркынычсызлык таләпләрен (янгын, санитария-эпидемиология һәм тд.) бозмаячаклар.

Төзелешкә рөхсәт таләп итми торган гамәлләрне гамәлгә ашыручи затлар мондый гамәлләрне гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлыкка килергә мөмкин булган нәтиҗәләр өчен законнар нигезендә жаваплы. Югары Стәрлеавыл жирлеге муниципаль берәмлекнең норматив хокукий акты белән билгеләнгән тәртиптә, күрсәтелгән затлар ике атна дәвамында Башкарма комитетның, алар тарафыннан планлаштырылган гамәлләр төзелешкә рөхсәт таләп итми дигән бәяләмәсен сорап алырга хокуклы

1.3. 26 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"26 Статья. Проект документларын әзерләү

1. Проект документлары текст һәм график формадагы материалларны үз эченә алган һәм капиталь төзелеш объектларын, аларның өлешләрен, капиталь ремонт объектларын төзүне, үзгәртеп коруны тәэммин итү өчен архитектура, функциональ-технологик, конструктив һәм инженер-техник чишелешләрне билгеләүче документация булып тора.

2. Проект документларын билгеләү, составы, эчтәлеге, әзерләү һәм раслау тәртибе шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар, шулай ук Россия Федерациясе Хөкүмәтенен норматив хокукий актлары белән билгеләнә.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 48 статьясындагы З өлеше нигезендә индивидуаль торак төзелеше объектын, бакча йортын төзегәндә, реконструкцияләгәндә проект документациясен әзерләү таләп ителми. Төзүче үз инициативасы буенча индивидуаль торак төзелеше объектына, бакча йортына карата проект документларын әзерләүне тәэммин итәргә хокуклы.

3. Проект документлары, килешүләр нигезендә, дәүләт (муниципаль) милкенең капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашырганда, дәүләт хакимиите органнары (дәүләт органнары), бюджеттан тыш дәүләт фондлары белән идарә итү органнары яки жирле үзидарә органнары Россия Федерациясе Бюджет законнары белән билгеләнгән очракларда, дәүләт (муниципаль) заказчысының үз вәкаләтләре, шулай ук "Капиталь төзелеш объектын капитал ремонтауга сметаның" проект документлары бүлгөнә тапшырылырга тиеш. Территорияне планлаштыру буенча документация белән федераль әһәмияттәге транспорт инфраструктурасы объектын яисә региональ әһәмияттәге яки жирле әһәмияттәге транспорт инфраструктурасының линия объектын урнаштыру каралган очракта, мондый объектка һәм аның үзгәртеп корыла торган өлешләренә, шул исәптән төзүче яисә башка хокук иясенә карамаган чикләрдә (дәүләт (муниципаль) милкендәге капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашырганда дәүләт хакимиите органнары (дәүләт органнары), бюджеттан тыш дәүләт фондлары белән идарә итү органнары яисә жирле үзидарә органнары Россия Федерациясе бюджет законнарында билгеләнгән очракларда проект документларын, килешүләр нигезендә дәүләт (муниципаль) заказ бирүченең үз вәкаләтләре.

4. Проект документларын төзүче (техник заказчы) яки төзүче (техник заказчы) проект документларын әзерләү буенча подряд килешүе нигезендә җәлеп ителә торган индивидуаль эшмәкәрләр яки юридик затлар (проект документларын башкаручылар, алга таба әлеге статьяда - башкаручылар) әзерли, алар архитектуратөзелеш проектларын гамәлгә ашыручи затларга карата куелган закон таләпләренә туры килә.

Төзүчеләр (техник заказчылар) һәм башкаручылар арасында мәнәсәбәтләр граждан законнары белән җайга салына.

Объектларның төрле төрләренә карата проект документларын әзерләү турындагы шартнамәләрне үтәү қысаларында әзерләнә торган документлар, материаллар составы шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен норматив хокукий актлары белән билгеләнә.

5. Проект документларын әзерләү төзүче яисә техник заказчы бирeme (проект документларын әзерләү буенча подряд килешүе нигезендә проект документлары әзерләгәндә), жир кишәрлегенең шәһәр төзелеше планында күрсәтелгән инженерлык эзләнүләр нәтижәләре, территорияне планлаштыру проекти һәм территорияне межалау проекти нигезендә линия объектының проект документлары әзерләнгән очракта (линия объектын төзү, реконструкцияләү өчен рөхсәт ителгән төзелешнен чик параметрларыннан читкә тайпилуга рөхсәт ителгән документлар әзерләү таләп ителми торган очраклардан тыш) нигезендә гамәлгә ашырыла.

Төзүче (техник заказчы) башкаручыга тапшырырга тиеш:

- жир участогының шәһәр төзелеше планы яки сыйыкча объектның проект документларын әзерләгән очракта территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне межалау проекты (линияле объектны төзү, реконструкцияләү өчен документлар әзерләү таләп ителми торган очраклардан тыш);

- инженерлык эзләнүләре нәтижәләре (алар булмаган очракта, проект документларын әзерләү буенча подряд килешүе белән инженерлык эзләнүләрен башкарга бирем каралырга тиеш);

- проектлана торган капиталь төзелеш объектының эшләвен мондый объектны инженер-техник тәэмин итү чeltәrlәrenә totashтыru (technologik totashтыru) белән тәэмин итү мөмкин булмаганды техник шартлар яисә башкаручыга техник шартлар алу йөкләндө.

Төзүче (техник заказчы) башкаручының йөкләмәсе проектлана торган объектка карата төзүченең (техник заказчының) ниятен чагылдыра торган текст һәм график материалларны үз эченә ала. Күрсәтелгән материаллар проект документларын әзерләү турында йөкләмәне үтәү өчен башкаручыга бирелә торган мәжбүри документлар буларак законнарда, әлеге өлеш белән билгеләнгән документларга каршы килә алмый.

6. Проект документларын әзерләү өчен Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 47 статьясы белән билгеләнгән тәртиптә инженерлык эзләнүләре башкарыла. Проект документларын әзерләү, шулай ук мондый проект документлары нигезендә капиталь төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү тиешле инженерлык эзләнүләрен башкармыйча рөхсәт ителми.

Инженерлык эзләнүләре нәтижәләрен чагылдыра торган документларның составы һәм формалары шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар нигезендә Россия Федерациясе Хөкүмәтенең норматив хокукий актлары белән билгеләнә.

Инженерлык эзләнүләре төзүче (техник заказчы) шәхси эшмәкәрләр яки юридик затлар (башкаручылар) инженерлык эзләнүләрен башкарга подряд килешүе нигезендә башкарыла, алар инженерлык эзләнүләрен башкаручы затларга куела торган законнар таләпләренә туры килә.

Төзүчеләр (заказчылар) һәм инженерлык эзләнүләрен башкаручылар арасында мөнәсәбәтләр гражданлык законнары белән җайга салына.

Инженерлык эзләнүләрен башкаручы затлар проект документларын әзерләгәндә һәм төзелешне тормышка ашырганда кулланыла торган инженерлык эзләнүләре нәтижәләре өчен законнар нигезендә жаваплы булалар.

7. Техник шартлар әзерләнә:

- физик һәм юридик затларга дәүләт яки муниципаль жир составыннан формалашкан жир кишәрлекләренә хокук бирү;

- жир кишәрлекләренә хокуклары булган һәм алар карамагындагы капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләргә теләүче затлар соравы буенча.

Максималь йөкләнешне, капиталь төзелеш объектларын инженер-техник тәэмин итү чeltәrlәrenә totashтыru (technologik totashтыru) вакытын һәм техник шартларның гамәлдә булу вакытын күздә tota торган техник шартлар, шулай ук инженерлык-техник тәэмин итү чeltәrlәrennәn faydalangan өчен түләү турында мәгълүмат Башкарма комитет яисә жир кишәрлекләре хокукуна ия булган оешмалар тарафыннан ундурут көн эчендә түләү алымыйча бирелә.

Бирелгән техник шартларның гамәлдә булу срокы һәм totashтыrgan (technologik totashтыrgan) өчен түләү срокы инженер-техник тәэмин итү

челтәрләреннән файдалануны гамәлгә ашыруchy оешмалар тарафыннан кимендә өч елга яки торак төзелеше максатларында жир кишәрлекләрен комплекслы үзләштергәндә, законнарда каралган очраклардан тыш, биш елга билгеләнә. Жир кишәрлеге хужасы бер ел дәвамында яки торак төзелеше максатларында жир кишәрлекен комплекслы үзләштергәндә өч ел дәвамында тоташтырган (технологик тоташтырган) өчен түләү турында техник шартлар һәм мәгълүмат алғаннан соң ана тапшырылган техник шартлар чикләрендә тоташтырыла торган йөкләнешне билгеләргә тиеш.

Инженерлык-техник тәэммин итү чeltәrләrennәn файдалануны гамәлгә ашыруchy оешма, техник шартлар һәм жир кишәрлеге хужасы тарафыннан бирелгән ялганган (технологик тоташтырган) өчен түләү турында мәгълүмат нигезендә төзелгән яки үзgәrtеп корылган капиталъ төзелеш объектын инженерлык-техник тәэммин итү чeltәrләrenә билгеләнгән срокларда жир кишәрлеге хокукуна ия булырга тиеш.

Башкарма комитет, аукцион уздырылган көнгә кадәр утыз көннән дә соңга калмыйча, йә дәүләт яисә муниципаль милектә булган жир кишәрлекен бирү турында карап кабул ителгән көнгә кадәр йә мондый жир кишәрлекен бирүне алдан килештерү турында карап кабул ителгән көнгә кадәр, инженерлык-техник тәэмминат чeltәrләrenә максималь йөкләнешне, капиталъ төзелеш объектын тоташтыру (технологик тоташтыру) вакытын, техник шартлар гамәлдә булу вакытын һәм тоташтырган (технологик тоташтырган) өчен техник шартлар Башкарма комитет дәүләт яки муниципаль милектә булган жир кишәрлекен сату буенча аукцион яки мондый жир арендасы шартнамәсе төзү хокукуна аукцион үткәрү турында гариза кергән көннән ундурут көн эчендә.

Техник шартларны билгеләү һәм тоташтырган (технологик тоташтырган) өчен түләүне билгеләү тәртибе, шулай ук Капиталь төзелеш объектын инженер-техник тәэммин итү чeltәrләrenә тоташтыру (технологик тоташтыру) тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә ала.

8. Төзелешкә рөхсәт алу өчен проект документларының составы, рәсмиләштерү һәм тапшыру тәртибе Россия Федерациясенең шәhәр төзелеше кодексы һәм аның нигезендә башка норматив хокукий актлар белән билгеләнә.

Россия Федерациясе Шәhәр төзелеше кодексының 48 статьясындагы 13 өлешендә каралган үзенчәлекләрне исәпкә алыш, капиталъ төзелеш объектларының проект документлары составына түбәндәге бүлекләр кертелә:

1) архитектура-төзелеш проектлау, төзелеш, реконструкция, капиталъ төзелеш объектларын капиталъ ремонтлау, шул исәптән инженерлык эзләнүләр нәтижәләре, инженерлык-техник тәэмминат чeltәrләrenә тоташтыру (технологик тоташтыру) техник шартлары белән һәм инженерлык эзләнүләре нәтижәләренә экспертиза үткәру очрагында Проект документларына экспертиза үткәругә кадәр инженерлык эзләнүләре нәтижәләренә уңай бәяләмәле экспертиза үткәругә кадәр анлатма языу;

2) жир участогының шәhәр төзелеше планында күрсәтелгән мәгълүмат нигезендә башкарылган планлаштыру оешмасы схемасы, ә территорияне планлаштыру проекты нигезендә эшләнгән проект документациясе әзер булган очракта (линияле объектны төзү, реконструкцияләү өчен кирәк булмаган очраклардан тыш) сыйыклы объектларга бүлеп бирелгән полоса проекты проект документларын әзерләү таләп ителми;

3) архитектура, функциональ-технологик, конструктив, инженер-техник чишелешләр һәм (яки) чараларны үз эченә алган бүлекләр:

а) техник регламентларның, шул исәптән механик, янгын куркынычсызлығы һәм башка иминлек таләпләренең, энергетика нәтижәлелеге таләпләренең, биналар, төзелмәләрнең, корылмаларның кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән тәэммин ителеше таләпләренең (шул исәптән алар составына керә торган чөлтәрләргә һәм инженерлык-техник тәэмминат системаларына), капиталь төзелеш объектына инвалидларның керә алуын тәэммин итү таләпләренең (сәламәтлек саклау, мәгариф, мәдәният, ял итү, спорт һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендердәге башка объектларга, транспорт, сәүдә объектларына, транспорт объектларына, жәмәгать туклануы объектлары, эшлекле, административ, финанс, дини билгеләнештәге объектлар, торак фонды объектлары);

б) санитар-эпидемиологик таләпләр, эйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге таләпләр, атом энергиясен куркынычсыз куллануга таләпләр, Сәнәгать куркынычсызлығы таләпләре, электр энергетикасы системаларының һәм электр энергетикасы объектларының ышанычлылығын һәм куркынычсызлығын тәэммин итүгә таләпләр, объектларның террорчылыкка каршы якланганлығы таләпләре;

в) биналарны һәм корылмаларны проектлау, төзу, монтажлау, көйләү, эксплуатацияләү процессларына карата таләпләр;

г) инженерлык-техник тәэммин итү чөлтәрләренә капиталь төзелеш объектларын тоташтыру (технологик тоташтыру) техник шартлары таләпләре;

4) капиталь төзелеш объектларын төзүне оештыру проекты;

4.1) проект организации дорожного движения в случаях, предусмотренных Федеральным законом "Об организации дорожного движения в Российской Федерации и о внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации";

5) капиталь төзелеш объектларын куркынычсыз эксплуатацияләүне тәэммин итүгә таләпләр;

6) мондый объектны куркынычсыз эксплуатацияләүне тәэммин итү өчен кирәкле капиталь төзелеш объектын капиталь ремонтлау буенча эшләрне башкаруның норматив вакытлылығы, шулай ук күпфатирлы йортны төзу, реконструкцияләү өчен проект документларын әзерләгән очракта күрсәтелгән эшләрнең күләме һәм составы турында мәгълүматлар.

Проект документларына экспертиза үткәрүгә һәм Дәүләт төзелеш күзәтчелеге органнарына тапшырыла торган проект документларының бүлекләрен эчтәлегенә карата таләпләр һәм составы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә һәм капиталь төзелеш объектларының төрле төрләренә (шул исәптән линия объектларына) карата, шулай ук Капиталь төзелеш объектларының, эш төрләре (капиталь төзелеш объектларын төзу, реконструкцияләү, капиталь ремонтлау) билгеләнүенә, аларның эчтәлегенә, эшләрен финанслау чыганакларына һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 48 статьясы таләпләренә туры китереп үзгәртеп коруның аерым этаплары бүләп бирүгә бәйле рәвештә һәм түбәндәгә үзенчәлекләрне исәпкә алып дифференциацияләнә:

1) проект документларын әзерләү капиталь төзелеш объектларының төрле төрләренә (шул исәптән линия объектларына) карата аерым бүлекләр күләмендә, шулай ук төзүче яки техник заказчының капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләгәндә башкарыла торган эшләрнең эчтәлегенә карал проектлауга

йөклөмәсе нигезендә (капиталь төзелеш объектын үзгәртеп корганда) гамәлгә ашырыла);

2) капиталь төзелеш объектларын төзүне оештыру проектында капиталь төзелеш объектларын, аларның өлешләрен сүтү эшләрен оештыру проекты булырга тиеш (капиталь төзелеш объектларын, аларның өлешләрен төзү, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләү өчен сүтәргә кирәк булган очракта);

3) проект документларында булган караптар һәм чаралар мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләренә туры килергә тиеш (мәдәни мирас объектларын саклау буенча эшләр башкару өчен проект документлары әзерләнгән очракта, алар мондый объектларның конструктив һәм ышанычлылығы һәм иминлегенең башка характеристикаларына кагылалар);

4) проект документлары "Капиталь төзелеш объектын төзүгә, реконструкцияләүгә, капиталь ремонтка, сүтүгә сметалар" бүлеген кертергә тиеш (Россия Федерациясе бюджет системы бюджетлары акчаларын, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 8_3 статьясындагы 2 өлешендә курсәтелгән юридик затлар акчаларын жәлеп итеп финансанса, капиталь ремонт Россия Федерациясе бюджет системы бюджетлары акчаларын, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 83 статьясындагы 1 өлешендә курсәтелгән затларның акчаларын жәлеп итеп финансанса, капиталь ремонт Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 83);

5) "куркыныч житештерү объектларының сәнәгать курсынычсызлығы турында" 1997 елның 21 июлендәге 116-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 3 пунктында, "гидротехник корылмаларның иминлеке турында" 1997 елның 21 июлендәге 117-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясында, "Атом энергиясеннән файдалану турында" 1995 елның 21 ноябрендәге 170-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясында, "мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) турында" 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль законның 36 статьясындагы 2 һәм 3 пунктларында караптан очракларда мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) федераль законнарда караптан документлар, проект документларының бүлекләре мәжбүри рәвештә проект документлары составына кертелә.

Атом энергиясен куллану объектларының (шул исәптән атом-төш жайланмалары, атом-төш материалларын һәм радиоактив матдәләрне саклау пунктларының), Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган курсыныч житештерү объектларының, аеруча курсыныч, техник яктан катлаулы, уникаль объектларының, оборона һәм курсынычсызлық объектларының проект документлары шулай ук гражданнар оборонасы буенча чаралар, табигый һәм техноген характеристдагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү буенча чаралар исемлеген үз эченә алырга тиеш.

9. Проект документлары нигезендә эшләнә:

- тиешле жир кишәрлеке урнашкан территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламенты, жир кишәрлекенең шәһәр төзелеше планы;
- техник регламентлар (ә билгеләнгән тәртиптә алар үз көченә кергәнчे - "техник жайга салу турында" Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килмәгән өлешендә норматив техник документлар);
- инженерлык эзләнүләр нәтижәләре;

- проектлана торган объектны инженер-техник тәэмін итүнең мәйданнан тыш чөлтәрләренә тоташтыру техник шартлары белән (проектлана торган объект мондый тоташтырудан башка тәэмін ителә алмаган очракта).

10. Проект документлары төзүче яки техник заказчы тарафыннан раслана. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясында каралган очракларда, төзүче яки техник заказчы проект документларын раслаганчы аны дәүләт экспертизасына жибәрә. Шул ук вакытта проект документлары төзүче яки техник заказчы тарафыннан дәүләт экспертизасының уңай бәяләмәсе булганды раслана.

1.4. 27 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«27 Статья. Төзелешкә рәхсәт бирү

1. Төзелешкә рәхсәт проект документларының шәһәр төзелеше регламенты, территорияне планлаштыру проекти һәм межалау проекти белән билгеләнгән таләпләргә туры килүен раслый торган документ (шәһәр төзелеше кодексы нигезендә территорияне планлаштыру проекти һәм территорияне межалау проекти әзерләү таләп ителми торган очраклардан тыш), линия объекты булмаган капиталь төзелеш объектын төзегендә, үзгәртеп корганда яисә территорияне планлаштыру проекти һәм территорияне межалау проекти белән билгеләнгән таләпләргә туры килүен раслый торган документ, линияле объектны төзегендә, үзгәртеп корганда (линияле объектны төзу, реконструкцияләү өчен территорияне планлаштыру буенча документлар әзерләү таләп ителми торган очраклардан тыш), территорияне планлаштыру проекти белән билгеләнгән таләпләргә, линияле объект төзелешенә рәхсәт бирелгән очракта, аны урнаштыру өчен жир кишәрлеке төзу таләп ителми торган, шулай ук мондый жир кишәрлекеннән рәхсәт ителгән файдалану һәм мондый чикләүләр нигезендә жир кишәрлекендә капиталь төзелеш объектын урнаштыру рәхсәт ителгән, Россия Федерациясенең Жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән. Төзелешкә рәхсәт төзучегә, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очраклардан тыш, капиталь төзелеш объектын төзу, реконструкцияләү хокукуын бирә.

Әгәр жир кишәрлекенә шәһәр төзелеше регламенты яки жир участогы өчен шәһәр төзелеше регламенты билгеләнмәсә, төзелешкә рәхсәт әлеге Кагыйдәләрнең 24 статьясындағы 1 өлеше нигезендә билгеләнгән проект документларының күрсәтелгән жир кишәрлекендә капиталь төзелеш объектын билгеләү, параметрлары һәм урнаштыруга карата таләпләргә туры килүен раслый.

2. «Югары Стәрле авыл жирлеке» муниципаль берәмлек чикләрендә төзелеш өчен рәхсәт Башкарма комитет тарафыннан бирелә.

Төзелешкә рәхсәт бирү башкарма хакимиятнең федераль органы яки Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жир кишәрлекләрендә капиталь төзелеш объектларын планлаштыруга, реконструкцияләүгә, капиталь ремонтлауга карата Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы белән билгеләнгән очраклар төшереп калдырыла:

- шәһәр төзелеше Регламентының гамәлдә булу-булмавы яки шәһәр төзелеше регламенты билгеләнмәгән затларга (гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм муниципаль милектә булган жир кишәрлекләрендә урнашкан линияле объектлардан тыш) рәхсәт ителә;

- алар Россия Федерациисе һәм Татарстан Республикасы ихтыяжлары өчен һәм жир кишәрлекләрен алу рөхсәт ителә торган капиталь төзелеш объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән.

3. Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә, әлеге статьяның 3.1, 3.2 өлешләрендә каралган очраклардан тыш, капиталь төзелеш объектларының проект документлары һәм мондый проект документларын әзерләү өчен башкарылган инженерлык эзләнүләр нәтиҗәләре экспертизага тиеш. Проект документларына Экспертиза һәм (яки) инженерлык эзләнүләре нәтиҗәләренә экспертиза дәүләт экспертизасы яисә дәүләтнеке булмаган экспертиза формасында үткәрелә. Төзүче яки техник заказчы, әлеге статья нигезендә капиталь төзелеш объектларының проект документларына һәм мондый проект документларын әзерләү өчен башкарылган инженерлык эзләнүләре нәтиҗәләренә карата дәүләт экспертизасы үткәрү каралган очраклардан тыш, проект документларын һәм инженерлык эзләнүләре нәтиҗәләрен дәүләт экспертизасына яисә дәүләти булмаган экспертизага жиберә.

3.1. Экспертиза түбәндәге капиталь төзелеш объектларының проект документларына карата үткәрелми:

1) шәхси торак төзелеше объектлары, бакча йортлары;

2) саны уннан артмаган һәм бер гайләнең яшәү өчен билгеләнгән берничә блоктан торган, гомуми стенага (гомуми стеналарга) күрше блок яки күрше блоклар белән үтемичә, аерым жир кишәрлекенде урнашкан һәм гомуми файдаланудагы территориягә (блокланган төзелешләр) чыгу очрагында (блокланган төзелешләр) өч каттан торган торак йортлар, әгәр мондый торак йортларны төзү яки реконструкцияләү Россия Федерациисе бюджет системасы бюджетлары акчаларын җәлеп итмичә гамәлгә аширыла;

3) гомуми мәйданы 1500 кв. метрдан артмаган һәм гражданнарның яшәү һәм житештерү эшчәнлеген гамәлгә аширу өчен билгеләнмәгән аерым торучы капиталь төзелеш объектлары, Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексының 48.1 статьясы нигезендә аеруча куркыныч, техник яктан катлаулы һәм уникаль объектлар булып торган объектлардан тыш;

4) аларның гомуми мәйданы 1500 кв.метрдан артмаган аерым торучы капиталь төзелеш объектлары житештерү эшчәнлеген гамәлгә аширу өчен билгеләнгән һәм алар өчен санитар-сак зоналарын билгеләү таләп ителми яисә алар өчен мондый объектлар урнашкан жир участоклары чикләре чикләрендә санитар-сак зоналары билгеләнгән яисә мондый зоналар билгеләү таләп ителә, Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексының 48.1 статьясы нигезендә аерucha куркыныч, техник катлаулы һәм уникаль объектлар булып торган объектлардан тыш, аерым торучы капиталь төзелеш объектлары.

5) жир асты байлыклары турында Россия Федерациисе законнары нигезендә әзерләнгән, килешенгән һәм расланган файдалы казылма ятмаларын эшкәртүнен техник проекты яки жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалануга бәйле эшләрне башкаруга бәйле башка проект документациясе белән каралган бораулау скважиналары.

3.1.1. Әлеге статьяның 3.1 өлешендәге 2-5 пунктларында курсәтелгән капиталь төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү торбауткәргечләрнең сак зonasы чикләрендә планлаштырылса, әлеге капиталь төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү өчен Проект документларына экспертиза мәжбүри булып тора.

3.1.2. Элеге статьяның 3.1 өлешендәге 3 һәм 4 пунктларында күрсәтелгән капиталь төзелеш объектлары гражданнарның күпләп тору объектларына керә икән, элеге капиталь төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү өчен Проект документларына экспертиза ясау мәжбүри булып тора. Элеге статьяның 3.1 өлешендәге 3 һәм 4 пунктларында күрсәтелгән капиталь төзелеш объектларын гражданнар күпләп жыела торган объектларга кертү критерийлары төзелеш, архитектура, шәһәр төзелеше өлкәсендә дәүләт сәясәтен әшиләү һәм тормышка ашыру һәм норматив-хокукий жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органы тарафыннан раслана.

3.2. Капиталь төзелеш объектын төзү яки реконструкцияләү өчен төзелешкә рәхсәт алу таләп ителми торган очракта проект документларына Экспертиза үткәрелми. Проект документларына Экспертиза капиталь төзелеш объектларына капиталь ремонт үткәру өчен әзерләнгән проект документларының бүлекләренә карата үткәрелми.

3.3. Элеге статьяның 3.1 өлешендә күрсәтелгән капиталь төзелеш объектларының проект документлары, элеге статьяның 3.2 өлешендә күрсәтелгән проект документлары һәм мондый проект документларын әзерләү өчен башкарыйлан инженерлык эзләнүләр нәтиҗәләре:

1) Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы таләпләре нигезендә капиталь төзелеш объектларын төзүнен, реконструкцияләүнен, капиталь ремонтлауның смета бәясе аны билгеләүнен дөреслегенә тикшерелергә тиеш булган очракларда дәүләт экспертизасы узарга тиеш;

2) төзүче яисә техник заказчының үз инициативасы буенча, элеге өлешнен 1 пунктында күрсәтелгән очраклардан тыш, дәүләт яки дәүләтнеке булмаган экспертизага жибәрелергә мөмкин.

4. Инженерлык эзләнүләр нәтиҗәләренә экспертиза нәтижәсе булып, инженерлык эзләнүләре нәтиҗәләренең техник регламент таләпләренә туры килүе (унай бәяләмә) яки туры кilmәve (тискәре бәяләмә) турында бәяләмә тора. Проект документларына экспертиза нәтижәсе булып бәяләмә тора:

1) Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясындагы 5 өлешненең 1 пунктында каралган таләпләргә (Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясындагы 3.3 өлешненең 1 пункты нигезендә проект документларына экспертиза үткәру очракларыннан тыш) туры килүе (унай бәяләмә) яисә проект документларының инженерлык эзләнүләр нәтиҗәләре, проектлау өчен бирим (тискәре бәяләмә) туры кilmәve турында;

2) Проект документларының Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясындагы 5 өлешненең 1 пунктында каралган таләпләргә (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясындагы 3.3 өлешненең 1 пункты нигезендә проект документларына экспертиза үткәру очракларыннан тыш) яисә проектлау өчен бирим (тискәре бәяләмәгә), инженерлык эзләнүләр нәтиҗәләре нигезендә проект документларына экспертиза үткәру очракларыннан тыш) туры килүе яисә проект документларының туры кilmәve турында);

Проект документларына һәм инженерлык эзләнүләре нәтиҗәләренә дәүләт экспертизасы оештыру һәм үткәру тәртибе, Проект документларына һәм инженерлык эзләнүләре нәтиҗәләренә дәүләт экспертизасы үткәргән өчен түләү күләме һәм аны алу тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

5. Төзүчө проект документларын раслый һәм төзелешкә рөхсәт бирү турында гариза жибәрә, аңа түбәндәге документлар теркәлә:

1) жир кишәрлекенә хокук билгеләүче документлар, шул исәптән сервитут билгеләү турында килешү, ачык сервитут билгеләү турында карап;

2) жир кишәрлекенең шәһәр төзелеше планы, линияле объект төзелешенә рөхсәт алу өчен гариза бирелгән көнгә кадәр, яки линияле объект төзелешенә рөхсәт бирелгән очракта, территорияне планлаштыру проектын һәм территорияне межалау проектын реквизитлары (линияле объектны төзү, реконструкцияләү өчен документлар әзерләү таләп ителми торган очраклардан тыш), линия объект төзелешенә рөхсәт бирелгән очракта территорияне планлаштыру проекты реквизитлары;

3) проект документларында булган материаллар:

- ацлатма языу;

- капиталь төзелеш объектын, подъездларны һәм аңа керү урыннарын, ачык сервитутлар, археологик мирас объектларын урнаштыру урынын билгеләү белән жир кишәрлекенең шәһәр төзелеше планында курсәтелгән мәгълүмат нигезендә планлаштыру схемасы;

- территорияне планлаштыру буенча документ составында расланган кызыл линия чикләрендә урнашкан жир кишәрлекен планлаштыру схемасы сыйыкча объектларга карата кулланыла;

- архитектура каарлары;

- проектлана торган капиталь төзелеш объектын инженер-техник тәэмин итү чөлтәрләренә тоташтыру урыннарын билгеләү белән инженерлык жиһазлары, инженер-техник тәэмин итү чөлтәрләренең жыелма планы (технологик тоташтыру) турында мәгълүмат;

- капиталь төзелеш объектын төзүне оештыру проекты;

- капиталь төзелеш объектларын, аларның өлешләрен сүтү эшләрен оештыру проекты;

-инвалидларның сәламәтлек саклау, мәгариф, мәдәният, ял, спорт һәм башка социаль-мәдәни һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге объектларга, транспорт, сәүдә, жәмәгать туклануы объектларына, эшлекле, административ, финанс, дини билгеләнештәге объектларга, әлеге объектлар төзегәндә, үзгәртеп корганда торак фонды объектларына үтемлелеген тәэмин итү буенча чарапар исемлеге, курсәтелгән объектларның проект документларына экспертиза Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясы нигезендә башкарылмаган очракта;

4) әгәр мондый проект документлары Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясы нигезендә экспертизага тиешле булса, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясындагы 3.4 өлешендә каралган очракларда Проект документларына дәүләт экспертизасы уңай бәяләмәсе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясындагы 6 өлешендә каралган очракларда Проект документларына дәүләт экологик экспертизасының уңай бәяләмәсе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясындагы 6 өлешендә каралган очракларда Проект документларына дәүләт экспертизасы;

5) рөхсәт ителгән төзелешнәң, реконструкцияләүнен чик параметрларыннан кире кагуга рөхсәт (әгәр төзүчегә Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексының 40 статьясы нигезендә мондый рөхсәт бирелгән булса;

6) мондый объектны реконструкцияләгән очракта, күпфатирлы йортны реконструкцияләу очракларыннан тыш, капиталь төзелеш объектының барлык хокук ияләренең ризалыгы.

6.1) дәүләт (муниципаль) заказчысы булган дәүләт хакимијате органы (дәүләт органы), дәүләт бюджеттан тыш фонды белән идарә итү органы яисә жирле үзидарә органы булган дәүләт (муниципаль) милкендәге капиталь төзелеш объектында үзгәртеп коруны гамәлгә ашыручы дәүләт (муниципаль) унитар предприятиесе, дәүләт (муниципаль) бюджет яисә автоном учреждение күрсәтелгән органга карата мәлкәтнең гамәлгә куючының функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыра торган мондый реконструкция үткәрү турында килешү - үзгәртеп корганда күрсәтелгән объектка китерелгән зыянны каплау шартларын һәм тәртибен билгели торган;

6.2) күпфатирлы йортта биналарның милекчеләренең гомуми жыелышы һәм машина урыннарның күпфатирлы йортны үзгәртеп корганда торак законнары нигезендә кабул ителгән карапы яки, мондый реконструкция нәтижәсендә күпфатирлы йортта гомуми милек күләме кимесә, күпфатирлы йортта барлык биналарның милекчеләренең һәм машина урыннарны кими;

7) проект документларына дәүләти булмаган экспертиза бәяләмәсе тәкъдим ителгән очракта, проект документларына дәүләти булмаган экспертизаның унай бәяләмәсен биргән юридик затны аккредитацияләу турында таныклык күчермәсе;

8) мәдәни мирас объектларын саклау буенча эшләр башкарганда мондый объектның конструктив һәм башка ышанычлылык һәм куркынычсызлык характеристикаларына кагылса, мәдәни мирас объектлары турында Россия Федерациясе законнары белән каралган документлар;

9) капиталь төзелеш объекты төзелеше очрагында территориянең аерым шартлары булган зонаны билгеләу яки үзгәртү турында карап күчермәсе, аны Россия Федерациясе законнары нигезендә урнаштыру белән бәйле рәвештә, территориянең аерым куллану шартлары булган зона яисә капиталь төзелеш объектын үзгәртеп корганда билгеләнергә тиеш, аның нәтижәсендә реконструкцияләнгән объектка карата территориянең аерым шартлары булган зона яисә андан элек билгеләнгән зона үзгәртелергә тиеш.

Әлеге статьяның 5 өлешендәге 1 – 5, 7 һәм 9 пунктларында күрсәтелгән документлар (аларның күчермәләре яки белешмәләре) Башкарма комитет тарафыннан әлеге документлар карамагында булган дәүләт органнарында, жирле үзидарә органнарында һәм дәүләт органнарына яисә жирле үзидарә органнарына караган оешмаларда, әгәр төзүче күрсәтелгән документлар мөстәкыйль рәвештә тәкъдим ителмәсә, төзелешкә рөхсәт бирү турында гариза алган көннән алып өч эш көненнән дә соңга калмыйча соратып алына.

Әлеге статьяның 5 өлешендәге 1, 3 һәм 4 пунктларында күрсәтелгән документлар, әгәр күрсәтелгән документлар (аларның күчермәләре яки белешмәләре) бәяләмәләрнең Бердәм дәүләт реестрында катнашмаса, мәрәжәгать итүче тарафыннан мөстәкыйль жибәрелә.

6. Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә, әлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән документлардан тыш, төзелешкә рөхсәт бирү өчен башка документлар таләп итү рөхсәт ителми.

7. Башкарма комитет, төзелешкә рөхсәт бирү турында гариза алган көннән алып биш эш көне эчендә:

- гаризага теркәлгән документларның булу-булмавы һәм тиешле рәсмиләштерелүе буенча тикшерү үткәрә;

- проект документларының линияле объект төзелешенә рәхсәт алу өчен бирелгән жир кишәрлекенең шәһәр төзелеше планын төзүгә рәхсәт алу датасына билгеләнгән капиталь төзелеш объектын төзүгә, үзгәртеп коруга карата билгеләнгән таләпләргә яки линияле объект төзелешенә территорияне планлаштыру проекти һәм территорияне межалау проекти таләпләренә (линияле объектны төзү, реконструкцияләү өчен документлар әзерләү таләп ителми торган очраклардан тыш), линияле объект төзелешенә рәхсәт бирелгән очракта территорияне планлаштыру проектинда билгеләнгән таләпләргә туры килүен тикшерә. шулай ук Россия Федерациисенең Жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән рәхсәт ителгән жир кишәрлекен һәм чикләүләрне куллану нигезендә капиталь төзелеш объектын урнаштыру рәхсәт ителә.

- төзелешкә рәхсәт бирә яки сәбәпләрен курсәтеп мондый рәхсәт бирүдән баштарта.

9. Төзүче гаризасы буенча башкарма комитет төзелешнең, реконструкциянең аерым этапларына рәхсәт бирә ала.

Әгәр мондый объект файдалануга тапшырылырга һәм автоном (ягъни бу жир кишәрлекендә башка капиталъ төзелеш объектларын төзүгә, реконструкцияләүгә карамастан) кулланылырга мөмкин булса, капиталъ төзелеш объектын төзү яисә реконструкцияләү, шулай ук капиталъ төзелеш объектының файдалануга тапшырылырга һәм автоном (ягъни әлеге капиталъ төзелеш объектының башка өлешләрен төзүгә, реконструкцияләүгә бәйсез рәвештә), төзү яисә реконструкцияләнә ала.

10. Төзелешкә рәхсәт бирүдән баштарту төзүче тарафыннан суд тәртибендә дәгъва белдерелергә мөмкин.

11. Төзелешкә рәхсәт бирү башкарма комитет тарафыннан түләү алмыйча башкарыла. Төзелешкә рәхсәт бирелгән көннән соң өч көн эчендә Башкарма комитет мондый рәхсәт күчермәсен Дәүләт төзелешен күзәтүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле Россия Федерациисе субъекты башкарма хакимијите органына жибәрә.

12. Төзелешкә рәхсәт биргән Башкарма комитет, мондый рәхсәт бирелгән көннән соң биш эш көне эчендә (шул исәптән ведомствоара электрон хезмәттәшлек һәм аңа тоташтырыла торган региональ системаларның бердәм системасын кулланып), шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэммин итүнең дәүләт мәгълүмат системаларында урнаштыру өчен вәкаләтле органга Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексының 56 статьясындагы 5 өлешенең 3.1 - 3.3 һәм 6 пунктларында күрсәтелгән белешмәләрне, документларны, Материалларны тапшыруны тәэммин итә.

Әлеге статьяның 5 өлешендейге 8 пунктында каралган очракларда, төзелешкә рәхсәт бирелгән көннән өч эш көне эчендә Башкарма комитет төзелешкә рәхсәт бирелгән көннән өч эш көне эчендә (шул исәптән ведомствоара электрон хезмәттәшлекнең һәм аңа тоташтырыла торган региональ системаларның бердәм системасын кулланып) мондый рәхсәт күчермәсен дәүләт хакимијите органнарына яки жирле үзидарә органнарына, объектны урнаштыру, үзгәртеп коруга бәйле рәвештә, территориянең аерым шартлары булган зонаны билгеләү һәм үзгәрту турында Карап кабул иткән органнарга жибәрә.

13. Төзелешкә рөхсәт капитал төзелеш объектын төзүне оештыру профекты белән каралган вакытка бирелә.

14. Жир кишәрлекенә һәм капитал төзелеш объектларына күчкәндә төзелешкә рөхсәтненә гамәлдә булу сробы, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 51.1 статьясындагы 1 - 3 пунктларында каралган очраклардан тыш, саклана.

15. Дәүләт серен тәшкил итүче күчемсез милек объектларын төзүгә рөхсәтләр дәүләт сере турында Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелә.»

1.5. Түбәндәге редакциядә 27.1 статья өстәргә:

«27.1. Статья. Индивидуаль торак төзелеше яки бакча йортын төзу яки реконструкцияләү турында хәбәрнамә

1. Индивидуаль торак төзелеше объектын яки бакча йортын төзу яки реконструкцияләү максатларында төзүче кәгазында Башкарма комитетка шәхси мөрәжәгать аша, шул исәптән күпфункцияле үзәк аша тапшыра яки курсәтелгән органнарга почта аша дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын тапшыру яки тапшыру турында хәбәрнамә белән индивидуаль торак төзелеше объектын яки бакча йортын төзу яки реконструкцияләү турында хәбәрнамә жибәрә(алга таба-планлаштырылган төзелеш турында хәбәрнамә):

1) фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), төзүчененә яшәү урыны, шәхесне раслаучы документ реквизитлары (физик зат өчен);

2) төзүчененә атамасы һәм урнашу урыны (юридик зат өчен), шулай ук юридик затның бердәм дәүләт реестрында дәүләт теркәве турындағы дәүләт теркәү номеры һәм салым түләүчененә идентификация номеры, әгәр мөрәжәгать итүче чит ил юридик зат булса гына;

3) жир кишәрлекененең кадастры номеры (булган очракта), жир кишәрлекенен адресы яки тасвиrlамасы;

4) төзүчененә жир кишәрлекенә хокуки турында мәгълүматлар, шулай ук жир кишәрлекенә башка затларның хокуклары турында мәгълүматлар (мондый затлар булганды);

5) жир кишәрлекен һәм капитал төзелеш объектын (индивидуаль торак төзелеше объекты яки бакча йорты) рөхсәт ителгән куллану турында мәгълүматлар);

6) планлаштырыла торган төзелеш турында хәбәр бирелгән индивидуаль торак төзелеше яисә бакча йорты объектының планлаштырыла торган параметрлары, шул исәптән жир кишәрлекеге чикләреннән чигенергә турында мәгълүматлар;

7) индивидуаль торак төзелеше объекты яки бакча йорты мөстәкайль күчемсез милек объектларына бүлек өчен билгеләнмәгәнлеге турында мәгълүматлар;

8) төзүче белән элемтә өчен почта адресы һәм (яки) электрон почта адресы;

9) әлеге статьяның 5 өлешендәгэ 2 пунктында каралган хәбәрнамәләрне төзүчегә жибәрү ысулы.

2. Планлаштырылган төзелеш турында уведомлениегә теркәлә:

1) күчемсез милекнен Бердәм дәүләт реестрында теркәлмәгән очракта, жир кишәрлекенә хокук билгеләүче документлар;

2) планлаштырылган төзелеш турында хәбәрнамә төзүче вәкиле тарафыннан жибәрелгән очракта, төзүче вәкилененә вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) төзүче чит ил юридик зат булса, юридик затның дәүләт теркәве турындағы документларны рус теленә таныкланган күчерү.

3. Әлеге статьяның 3 өлешендәге 1 пунктында күрсәтелгән документлар (аларның күчермәләре яки белешмәләре) Башкарма комитет тарафыннан дәүләт органнарында, жирле үзидарә органнарында һәм дәүләт органнарына яисә жирле үзидарә органнарына караган оешмаларда күрсәтелгән документлар карамагында булган оешмалардан, планлаштырылган төзелеш турында хәбәр алынган көннән алыш өч эш көннән дә соңга калмыйча соратып алына, әгәр төзүче күрсәтелгән документларны мөстәкыйль рәвештә тапшырмаса.

4. Әлеге статьяның 1 өлешендә каралган мәғълүматлар яки әлеге статьяның 2 өлешендәге 2-3 пунктларында каралган документлар булмау очрагында Башкарма комитет, планлаштырылган төзелеш турында хәбәр кергән көннән соң өч эш көне эчендә, төзүчегә әлеге хәбәрне һәм ана теркәлә торган документларны кире кайтару сәбәпләрен күрсәтеп, караусыз кире кайтаралар. Бу очракта планлаштырылган төзелеш турында хәбәрнамә кирәк түгел дип санала.

5. Башкарма комитет планлаштырылган төзелеш турында хәбәр кергән көннән алыш жиде эш көне эчендә:

1) индивидуаль торак төзелеше объекты яисә бакча йорты параметрларының жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән билгеләнгән рәхсәт ителгән капиталъ төзелеш объектларының чик параметрларына, территорияне планлаштыру документларына һәм капиталъ төзелеш объектларының Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, башка федераль законнар белән билгеләнгән параметрларына мәҗбүри таләпләргә һәм планлаштырылган төзелеш турында хәбәр кергән датага гамәлдәге капиталъ төзелеш объектлары параметрларына туры килүен, шулай ук Индивидуаль торак төзелеше объектын яисә бакча йортын урнаштыру рәхсәт ителгән жир кишәрлекенән файдалану һәм Россия Федерациясенең башка законнары нигезендә билгеләнгән;

2(яисә) йорт төзүчегә планлаштырыла торган төзелеш турында белдерүдә билгеләнгән ысуł белән индивидуаль торак төзелеше объекты яисә бакча йорты параметрларының билгеләнгән параметрларына туры килүе һәм индивидуаль торак төзелеше объектын яисә жир кишәрлекендә бакча йортын урнаштыру рәхсәт ителгән булуы турында хәбәрнамә нигезендә яисә индивидуаль торак төзелеше объекты яисә бакча йорты параметрларына билгеләнгән параметрларга һәм (яисә) индивидуаль торак төзелеше объекты яисә жир кишәрлекендә бакчачылык йорты параметрларына туры килмәве турында хәбәрнамә жибәрә.

6. Индивидуаль торак төзелеше объекты яки бакча йорты параметрларының билгеләнгән параметрларга туры килмәве һәм (яси) шәхси торак төзелеше объектын яки бакча йортын жир кишәрлекендә урнаштыру рәхсәт ителмәве турында хәбәрнамә төзүчегә бары тик әгәр генә жибәрелә:

1) индивидуаль торак төзелеше яисә бакча йорты объектының планлаштырыла торган төзелеше турында белдерүдә күрсәтелгән параметрлары жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән билгеләнгән рәхсәт ителгән капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү, территорияне планлаштыру буенча документлар яисә капиталъ төзелеш объектларының Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, башка федераль законнар белән билгеләнгән параметрларына мәҗбүри таләпләргә туры килми яисә планлаштырыла торган төзелеш турында хәбәр кергән датага гамәлдә булган капиталъ төзелеш объектлары параметрларына туры килми;

2) индивидуаль торак төзелеше объектын яисә бакча йортын төзү турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән жир кишәрлекен рәхсәт ителгән төре һәм (яси) Россия

Федерациясенең Жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән чикләуләр нигезендә һәм планлаштырылган төзелеш турында хәбәр көнгә гамәлдә булган чикләуләр нигезендә рөхсәт ителми;

3) планлаштырылган төзелеш турында хәбәрнамә бирелгән яки жир кишәрлекенә хокуклары булмау сәбәпле төзүче булмаган зат тарафыннан жибәрелгән.

7. Индивидуаль торак төзелеше объекты яки бакча йорты параметрларының жир кишәрлекендә индивидуаль торак төзелеше объекты яисә бакча йорты урнаштыруның билгеләнгән параметрларына һәм (яки) рөхсәт ителмәве турында белдерүдә күрсәтелгән таләпләргә туры килмәү турында белдерүдә төзүчегә, Жир биләмәләреннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән билгеләнгән, территорияне планлаштыру буенча рөхсәт ителгән капиталъ төзелеш объектларының чик параметрларын күрсәтеп, мондый хәбәрнамәне жибәрүнен барлык нигезләре булырга тиеш. планлаштырыла торган төзелеш турында хәбәрнамә кергән датага гамәлдә була һәм алар индивидуаль торак төзелеше объекты яисә бакчачылык йорты параметрлары планга кертелгән турында хәбәрнамәдә курсәтелгән параметрларга туры килми.

8. Башкарма комитет әлеге статьяның 5 өлешендә курсәтелгән срокларда шулай ук ведомствоара электрон хезмәттәшлек һәм аңа тоташтырыла торган региональ ведомствоара электрон хезмәттәшлек системаларының бердәм системасын қулланып, индивидуаль торак төзелеше объекты яисә бакча йорты параметрларын билгеләнгән параметрларга һәм (яисә) индивидуаль торак төзелеше объекты яисә бакча йорты параметрларына туры килмәү турында хәбәрнамә жибәрә:

1) әлеге статьяның 6 өлешендәге 1 пунктында каралган нигез буенча курсәтелгән хәбәрнамә жибәрелгән очракта, Дәүләт төзелешен күзәтүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимияте органына;

2) дәүләт жир күзәтчелеген гамәлгә ашыруга вәкаләтле башкарма хакимиятнең федераль органына, муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органына әлеге статьяның 6 өлешендәге 2 яисә 3 пунктында каралган нигез буенча курсәтелгән хәбәрнамә жибәрелгән очракта.

9. Төзүче тарафыннан индивидуаль торак төзелеше объекты яисә бакча йорты параметрларының билгеләнгән параметрларга туры килүе һәм индивидуаль торак төзелеше объекты яки жир кишәрлекендә бакча йорты урнаштыруның рөхсәт ителүе турында хәбәрнамә алу яисә Башкарма комитет тарафыннан әлеге статьяның 5 өлешендә каралган вакытка Башкарма комитет тарафыннан жибәрелүе турында хәбәрнамә алу, индивидуаль торак төзелеше объекты яки бакча йорты параметрларының билгеләнгән параметрларга туры килмәве һәм (яки) шәхси торак төзелеше объектын яки бакча йортын жир кишәрлекендә урнаштыру рөхсәт ителми торган булыу турында хәбәрнамә Башкарма комитет тарафыннан индивидуаль торак төзелеше объектын яки бакча йортын төзү яисә реконструкцияләүне Килештерү булып санала һәм төзүчегә индивидуаль торак төзелеше объектын яки бакча йортын төзү яисә реконструкцияләүне гамәлгә ашыру хокукын бирә. планлаштырылган төзелеш турында белдерүдә күрсәтелгән параметрлар нигезендә, төзүче тарафыннан әлеге статьяның 1 өлеше нигезендә планлаштырыла торган төзелеш турында хәбәрнамә жибәргәннән соң ун ел эчендә күрсәтелгән.Әлеге хокук, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 51.1 статьясындагы 1-3 пунктларында каралган очраклардан тыш, жир кишәрлекенә һәм шәхси торак төзелеше объектина

яки бакча йортына хокукларны күчергендә саклана. Шул ук вакытта планлаштырылган төзелеш турында яңа хәбәр жибәрү таләп ителми.

10. Индивидуаль торак төзелеше объектын яки бакча йортын төзү яки реконструкцияләү параметрларын үзгәрткән очракта, төзүче әлеге статьяның 1 өлешенде күрсәтелгән ысууллар белән бу хакта Башкарма комитетка үзгәртелә торган параметрларны күрсәтеп хәбәр итә яки жибәрә. Күрсәтелгән белдерүне карау әлеге статьяның 3-9 өлешләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

11. Төзүче тарафыннан индивидуаль торак төзелеше объекты яки бакча йорты параметрларының билгеләнгән параметрларга туры килүе һәм индивидуаль торак төзелеше объекты яки жир кишәрлегендә башкарма комитеттан яисә әлеге статьяның 5 өлешенде каралган вакытка Башкарма комитет тарафыннан урнаштырылу рөхсәт ителмәве турында хәбәрнамә алган очракта хәбәрнамә алына, индивидуаль торак төзелеше объекты яки бакча йорты параметрларының билгеләнгән параметрларга туры килмәве һәм (яки) шәхси торак төзелеше объектын яки бакча йортын жир кишәрлегендә урнаштыруның рөхсәт ителмәве турында белдерүдә күрсәтелгән хәбәрнамәләр индивидуаль торак төзелеше объектын яисә бакча йортын билгеләнгән таләпләргә туры китеү яисә индивидуаль торак төзелеше объектының яисә билгеләнгән таләпләргә туры китеү турында уведомлениедә планлаштырылган төзелеш турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән параметрлар нигезендә төзелгән яисә реконструкцияләнгән, мондый объектны үз белдеге белән төзелгән диптануга бәйле рәвештә, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән билгеләнгән рөхсәт ителгән капиталъ төзелеш объектларының чик параметрларына туры килмәү, территорияне планлаштыру документациясе яисә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, башка федераль законнар белән билгеләнгән капиталъ төзелеш объектлары параметрларына мәҗбүри таләпләргә туры килмәү сәбәпле, хосусый торак төзелеше яисә бакча йорты, яисә мондый объектны Россия Федерациясенең Жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән һәм планлаштырыла торган төзелеш турында хәбәр кергән көнгә гамәлдә булган чикләүләр нигезендә урнаштыру мөмкин булмавы аркасында, суд тарафыннан башкарма комитетның вазыйфаи затының гаебе билгеләнгән очракта, тулысынча муниципаль берәмлек казнасына кайтарылырга тиеш, төзүчегә индивидуаль торак төзелеше объекты яисә бакча йорты параметрларын билгеләнгән параметрларга һәм индивидуаль торак төзелеше объекты яки жир кишәрлегендә бакча йорты урнаштыруның рөхсәт ителгән яисә әлеге статьяның 5 өлешенде каралган вакытка юллама буенча бурычлы булмаган яисә әлеге статьяның 5 өлешенде каралган вакытка жибәрелергә тиешлеге турында хәбәрнамә жибәргән, индивидуаль торак төзелеше объекты яки бакча йорты параметрларының билгеләнгән параметрларга туры килмәве һәм (яки) шәхси торак төзелеше объектын яки бакча йортын жир кишәрлегендә урнаштыру рөхсәт ителмәве турында хәбәрнамә.».

1.6. Статью 28 изложить в следующей редакции:

«28 Статья. Төзелеш, реконструкция, капиталь ремонт

1. Капиталь төзелеш объектын төзүне, үзгәртеп коруны, капиталь ремонтлауны гамәлгә ашыручи зат (алга таба - төзелешне башкаручы зат) төзүче яисә төзелеш подряд килемешен төзегән шәхси эшмәкәр яисә юридик зат булырга мөмкин. Төзелешне гамәлгә ашыручи зат әлеге эшләр барышында проект документлары, техник регламентларның, куркынычсызылык техникасының

таләпләрен үтәүне тәэмин итә һәм башкарылган эшләрнең сыйфаты һәм аларның проект документлары таләпләренә туры килүе өчен жавап бирә.

Төзүче капиталъ төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләүне, капиталъ ремонтлауны мөстәкыйль рәвештә тормышка ашырырга хокуклы, әгәр әлеге статья белән башкасы каралмаган булса, яки төзелеш подряд килешүе буенча башка затларны жәлеп итеп, капиталъ төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, капиталъ ремонтлау өлкәсендә үзен-үзе жайга салучы оешма әгъзасы булып тора.

2. Капиталь төзелеш объектын төзүне, үзгәртеп коруны, капиталъ ремонтлауны гамәлгә ашырганда төзүче яки техник заказчи, бинаны, корылманы эксплуатацияләүгә жаваплы зат белән төзелеш өчен жир кишәрлеге һәм (яки) капиталъ ремонт өчен Капиталь төзелеш объектын региональ оператор тарафыннан әлеге затлар төзү өчен һәм (яки) капиталъ төзелеш объектын әзерләргә, шулай ук мондый килешү төзелгән шәхси эшмәкәргә яисә юридик затка тапшырырга, инженерлык эзләнүләре материаллары һәм нәтижәләре, проект документациясе, төзелеш өчен рөхсәт бирергә тиеш. Эшләрне туктату яки аларны алты айдан артык туктатып тору зарур булса, төзүче яки техник заказчи капиталъ төзелеш объектын консервацияләүне тәэмин итәргә тиеш.

3. Әгәр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә капиталъ төзелеш объектын төзүне, үзгәртеп коруны гамәлгә ашырганда дәүләт төзелеш күзәтчелеге, төзүче яки техник заказчи алдан, ләкин капиталъ төзелеш объектын төзи башлаганчы жиде эш көненнән дә соңга калмычча Дәүләт төзелеш күзәтчелеген гамәлгә ашыруга вәкаләтле башкарма хакимиятнең федераль органына, Россия Федерациясе субъектының башкарма хакимияте органына (алга таба - Дәүләт төзелеш күзәтчелеге органнарына) мондый эшләрнең башлануы турында хәбәр жибәрергә тиеш, аңа түбәндәге документлар теркәлә:

- 1) төзелешкә рөхсәт күчермәсе;
- 2) проект документлары тулы күләмдә, ә төзелешнең аерым этапына рөхсәт биргән очракта, төзелешнең тиешле этапын гамәлгә ашыру өчен кирәклө күләмдә реконструкцияләнгән;
- 3) жирлеккә кызыл линияләрдән аралык линияләрен чыгару турындагы документ күчермәсе);
- 4) эшләрне башкаруны исәпкә алып барыла торган гомуми һәм маxsus журналлар;
- 5) капиталъ төзелеш объектының проект документлары дәүләт экспертизасына тиешле булса, проект документларына дәүләт экспертизасының үнай бәяләмәсе.

4. Төзелешне гамәлгә ашыручи зат, төзүче яки техник заказчи, бинаны, корылманы файдалануга жаваплы зат (төзелеш, реконструкция, капиталъ ремонт эшләре башкарған очракта), проект документлары, капиталъ төзелеш объектын төзүгә, реконструкцияләүгә, реконструкцияләүгә карата таләпләр нигезендә капиталъ төзелеш объектын капиталъ төзекләндерүне гамәлгә ашырырга тиеш, жир кишәрлекенең шәһәр төзелеше планын төзүгә рөхсәт ителгән жир кишәрлекен, Россия Федерациясенең Жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән чикләүләрне файдалануга рөхсәт бирелгән датага техник регламент таләпләре һәм шул ук вакытта өченче затлар һәм әйләнә-тирә мохит өчен эшләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү, хезмәт куркынычсызлыгы таләпләрен үтәү, мәдәни мирас объектларының сакланышын тәэмин итү билгеләнгән. Төзелешне гамәлгә ашыручи зат шулай ук Капиталь төзелеш объектын төзү, реконструкцияләү,

капиталь ремонтлау гамәлгә ашырыла торган территориягә, төзүче, техник заказчи вәкилләре, бинаны, корылманы, яисә региональ оператор, Дәүләт төзелеш күзәтчелеге органнары вәкилләре керә алуны тәэмін итәргә, аларга кирәклे документларны тапшырырга, төзелеш контролен үткәрергә, башкарма документациясен алып баруны тәэмін итәргә, төзүчегә, техник заказчыга хәбәр итәргә, бинаны эксплуатацияләүгә жаваплы зат, капиталь төзелеш объектын, тикшерү үткәрелергә тиешле эшләрне тәмамлау сроклары турында корылмалар, яисә региональ оператор, Дәүләт төзелеш күзәтчелеге органнары вәкилләре ачыкланган житешсезлекләрне бетерүне тәэмін итә һәм ачыкланган житешсезлекләрне бетерү турында актлар төзелгәнче эшне дәвам итәргә керешми, кулланыла торган төзелеш материалларының сыйфатын тикшереп торуны тәэмін итә.

5. Мондый объектны төзү, реконструкцияләү, капиталь ремонтлау барышында ачыкланган проект документларыннан капиталь төзелеш объектының параметрларын кире кагу яңа төзүче, техник заказчы, бинаны, корылманы, проект документларын аңа Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә тиешле үзгәрешләр керткәннән соң гына рәхсәт ителә.

6. Мәдәни мирас объекты билгеләре булган объект ачыкланган очракта, төзелеш, реконструкция, капиталь ремонт барышында төзелеш башкаручы зат төзелешне, реконструкцияләүне, капиталь ремонтны туктатып торырга, мондый объектны ачыклау турында Россия Федерациясе законнарында каралган органнарга хәбәр итәргә тиеш.

7. Үзгәртеп кору, капиталь ремонт өчен жир участоклары әзерләүгә таләпләр, башкарма документациянең составы һәм алып бару тәртибе, эшләрне башкару исәбен алып бара торган гомуми һәм махсус журналларның формасы һәм алып бару тәртибе, капиталь төзелеш объектын консервацияләү тәртибе Россия Федерациясе норматив хокукий актлары белән билгеләнә ала.

8. Муниципаль берәмлекнең норматив хокукий акты булган очракта, чиктәш жирдә урнашкан жир кишәрлекләрен яисә гомуми файдаланудагы территорияләрне төзү, үзгәртеп кору, капиталь ремонтлау барышында килешү нигезендә, шулай ук шәхси сервитутны куллану мөмкин, әгәр «Югары Стәрле авыл жирлеге» тарафыннан мондый сервитут эчтәлеген тасвиirlap гавами сервитут билгеләнмәгән булса.

9. Төзелеш, реконструкция, капиталь ремонт вакытында үткәрелә:

1) законнар нигезендә һәм әлеге статьяның 10 өлеше тәртибендә Дәүләт төзелешен күзәтү:

- проект документлары экспертизага тиешле капиталь төзелеш объектлары төзелеше;

- капиталь төзелеш объектларын үзгәртеп кору, капиталь ремонтлау буенча проект документлары дәүләт экспертизасына тиешле булса;

2) капиталь төзелешнең барлық объектларына карата төзелеш контроле-закон нигезендә һәм әлеге статьяның 11 өлешендә күрсәтелгән тәртиптә.

10. Әлеге статьяның 9 өлешендә күрсәтелгән капиталь төзелеш объектларына карата дәүләт төзелешен күзәтү предметы булып тикшерү тора:

1) капиталь төзелеш объектын төзү, үзгәртеп кору барышында эшләрне башкару һәм кулланыла торган төзелеш материалларының, шулай ук мондый эшләр нәтиҗәләренең проект документларының таләпләренә, шул исәптән энергетика

нәтижәлелеге таләпләренә (капиталь төзелеш объектларыннан тыш, энергетика нәтижәлелеге таләпләре кагылмый торган капиталь төзелеш объектларыннан тыш) һәм капиталь төзелеш объектының кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу жайланмалары белән тәэмин ителеш таләпләренә туры килүе турында ярашлылык бәяләмәсе алды;

2) төзелешкә рөхсәт булу;

3) Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 52 статьясындагы 2, 3 һәм 3.1 өлешләрендә билгеләнгән таләпләрне үтәү.

«Югары Стәрле авыл жирлеге» муниципаль берәмlek чикләрендә Дәүләт төзелеш күзәтчелеге Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары һәм Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенән вәкаләтле органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Дәүләт төзелеш күзәтчелеген гамәлгә ашыручи вазыйфаи затлар Дәүләт төзелеш күзәтчелеге гамәлгә керә торган барлык капиталь төзелеш объектларына totkarlyksız керү хокукуна ия.

Уткәрлгән тикшерү нәтижәләре буенча Дәүләт төзелеш күзәтчелеге органы тарафыннан төзелеш башкаручы затка ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирү өчен нигез булган акт төзелә. Күрсәтмәдә бозу төре күрсәтелә, таләпләр бозылган норматив хокукий актка, техник регламентка, проект документациясенә сылтама ясала, шулай ук ачыкланган бозуларны бетерү вакыты билгеләнә. Күрсәтелгән вакытка капиталь төзелеш объектын төзүне, үзгәртеп коруны, капиталь ремонтлауны туктатып тору Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Капиталь төзелеш объектларын төзегәндә, реконструкцияләгәндә, капиталь ремонтлаганда, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган дәүләт төзелеш күзәтүенән тыш, дәүләт күзәтүенән башка төрләрен гамәлгә ашыру рөхсәт ителми.

Дәүләт төзелешен күзәтүне гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

11. Төзелеш контроле башкарылган эшләрнең проект документацияләренән (шул исәптән капиталь төзелеш объектының кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу жайланмалары белән тәэмин итүгә юнәлдерелгән каарлары һәм чаралары), техник регламентларның, инженерлык эзләнүләр нәтижәләре таләпләренә, капиталь төзелеш объектын төзүгә, үзгәртеп коруга карата бирелгән таләпләргә, жир участогының шәһәр төзелеше планын төзүгә рөхсәт алган вакытка билгеләнгән таләпләргә, шулай ук жир участогын һәм чикләүләргә, капиталь төзелеш объектын төзүгә, реконструкцияләүгә рөхсәт ителгән таләпләргә туры килүен тикшерү максатыннан үткәрелә. Россия Федерациясенен Жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән.

Төзелеш контроле төзелешне башкаручы зат тарафыннан үткәрелә. Төзелеш, реконструкция, капиталь ремонт гамәлгә ашырылган очракта, төзелеш контроле подряды килешүе нигезендә шулай ук төзүче, техник заказчи, бинаны, корылманы файдалануга жаваплы зат яки килешү нигезендә шәхси эшмәкәр яки юридик зат тарафыннан жәлеп ителә торган зат тарафыннан да төзелә. Төзүче яки техник заказчи үз инициативасы буенча проект документларын әзерләүне гамәлгә ашыручи, башкарылган эшләрнең проект документларына туры килүен тикшерү өчен жәлеп итә ала.

Төзелешне гамәлгә ашыручи зат капиталь төзелеш объектында авария хәлендә булган һәр очрак турында Дәүләт төзелеш күзәтчелеге органнарына хәбәр итәргә тиеш.

Капиталь төзелеш объектын төзү, үзgәртеп кору, капиталь ремонтлау барышында төзелешне башкаручи зат (төзелешне башкаручи зат һәм төзүче, техник заказчы, бинаны, корылманы эксплуатацияләгән өчен җаваплы зат тарафыннан, төзелеш, реконструкция, капиталь ремонт эшләре башкарған очракта, капиталь төзелеш объектының иминлегенә йогынты ясый торган эшләр башкарлыуын тикшереп торырга тиеш., капиталь ремонт башка эшләрне башкарғаннан соң, шулай ук төзелеш контролен үткәру барышында ачыкланган житешсезлекләрне юкка чыгару башка төзелеш конструкцияләрен һәм инженерлык-техник тәэммин итү чeltәrlәrendәге участокларны сүтөлмичә яисә зыян китермәгән очракта, башкарлыган эшләрнең, чeltәrlәrнең конструкцияләренең һәм участокларының техник регламентларның һәм проект документларының таләпләренә туры килүен контрольдә тоту мөмкин түгел. Төзелеш конструкцияләренең куркынычсызылығына контролъ үткәргәнче, мондый конструкцияләрнең иминлегенә йогынты ясый торган һәм төзелеш, реконструкция, капиталь ремонт технологиясе нигезендә, башка эшләрне башкарғаннан соң, шулай ук проект документациясендә, техник регламентларда каралған очракларда мондый конструкцияләрне сынап карау үткәрелергә тиеш. Күрсәтелгән эшләрнең үтәлешен, күрсәтелгән конструкцияләрнең, инженер-техник тәэммин итү чeltәrlәrenең участокларының иминлеген тикшереп тору нәтижәләре буенча күрсәтелгән эшләрне, конструкцияләрне, инженер-техник тәэммин итү чeltәrlәrenең участокларын тикшерү актлары төзелә.

Эшләрне, конструкцияләрне, инженер-техник тәэммин итү чeltәrlәrenең участокларындагы житешсезлекләрне тикшереп тору нәтижәләре буенча ачыкланганда төзүче яисә техник заказ бирүче күрсәтелгән эшләрнең үтәлешен, күрсәтелгән конструкцияләрнең, инженер-техник тәэммин итү чeltәrlәrenең иминлеген, ачыкланган житешсезлекләрне бетергәннән соң кабаттан тикшереп торуны таләп итә ала. Мондый эшләрне, конструкцияләрне, инженер-техник тәэммин итү чeltәrlәrendәге участокларны тикшерү актлары ачыкланган житешсезлекләрне бетергәннән соң гына төзелергә тиеш.

Башка эшләрне башкару тиешле контроль үткәрелгән көннән соң алты айдан артық вакыт эчендә башланган булса, капиталь төзелеш объектының иминлегенә йогынты ясаучы һәм төзелеш, реконструкция, капиталь ремонт технологиясе нигезендә башкарлыган эшләрнең үтәлешен контролъдә тоту башка эшләрне башкарғаннан соң башкарлырга мөмкин булмаган, шулай ук инженерлык-техник тәэммин итү чeltәrlәrenең төзелеш конструкцияләренең һәм участокларының иминлегенә зыян китерү мөмкин булмаса, төзелеш конструкцияләрен һәм инженерлык-техник тәэммин итү чeltәrlәrenең тиешле актлар төзү белән кабат үткәрелергә тиеш.

Төзүче, техник заказчы, проект документларын әзерләүне гамәлгә ашыручи затларның төзелеш контролен үткәру өчен җәлеп ителә торган бинаны, корылманы файдалануга җаваплы зат шелтәләре капиталь төзелеш объектын төзегәндә, үзgәртеп корганды, капиталь ремонтлаганды эшләр башкаруның житешсезлекләре турында язма рәвештә рәсмиләштерелергә тиеш. Күрсәтелгән житешсезлекләрне бетерү

турында акт төзелә, ул күрсәтелгән житешсезлекләр турында кисәтуләр белдергән зат һәм төzelешне башкаручы зат тарафыннан имзалана.

Капиталь төzelеш объектын төзү, реконструкцияләу тәмамланганнын соң, төzelгән, үзгәртеп корылган капиталъ төzelеш объектының параметрларының проект документациясе таләпләренә (шул исәптән энергетика нәтижәлелеге таләпләрен һәм капиталъ төzelеш объектының кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу жайлланмалары белән тәэммин итеш таләпләрен үтәүне тәэммин итүгә юнәлдерелгән каарлары һәм чараплар), төзүне гамәлгә ашыручы зат (төзүне башкаручы зат һәм төзүче яисә техник заказчи тарафыннан, төzelеш подряд шартнамәсе нигезендә төzelгән, реконструкция үткәрелгән очракта, шулай ук төzelеш контролен гамәлгә ашыручы зат тарафыннан шәхси торак төzelеше объектларын, бакча йортларын төзү, реконструкцияләу очракларыннан тыш.

Төzelеш контролен үткәру тәртибе Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары белән билгеләнә ала.».

1.7. 29 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«29 Статья. Объектны кабул итү һәм объектны файдалануга тапшыруга рәхсәт бирү

1. Объектны кабул итү законнар нигезендә башкарыла.

2. Объектны файдалануга тапшыруга рәхсәт-төzelеш объектының төzelешен, үзгәртеп корылышын тулы күләмдә үтәүне, проект документлары нигезендә, шулай ук төzelгән, үзгәртеп корылган капиталъ төzelеш объектының капиталъ төzelеш объектын төзүгә, үзгәртеп коруга рәхсәт алган көнгә билгеләнгән таләпләргә туры килүен, жир участогыннан файдалануга рәхсәт итегән яки территорияне планлаштыру проектының линияле объектын төзегәндә, реконструкцияләгәндә раслыый торган документ линияле объектны реконструкцияләу территорияне планлаштыру буенча документлар әзерләү таләп итеги), линияле объектны файдалануга тапшыруга рәхсәт бирелгән очракта территорияне планлаштыру проекти

3. Объектны файдалануга тапшыру өчен төзүче Башкарма комитетка төzelешкә рәхсәт биргән, турыдан-туры яки күп функцияле үзәк аша объектны файдалануга тапшыруга рәхсәт бирү түрүнде гариза белән мөрәжәгать итә.

Россия Федерациясе Шәhәр төzelеше кодексының 55 статьясындағы З өлеше нигезендә объектны файдалануга тапшыруга рәхсәт бирү түрүндагы гаризага түбәндәге документлар теркәлә:

1) жир кишәрлекенә хокук билгеләүче документлар шул исәптән сервитут билгеләү түрүнде килешү, Ачык сервитут билгеләү түрүнде каар;

2) төzelешкә рәхсәт алу өчен тәкъдим итегән жир участогының шәhәр төzelеше планы яки сзызыкча объектны төзү, реконструкцияләу очрагында территорияне планлаштыру проекти һәм территорияне межалау проекти (линияле объектны төзү, реконструкцияләу өчен территорияне планлаштыру буенча документлар әзерләү таләп итеги торган очраклардан тыш), линияле объектны файдалануга тапшыруга рәхсәт биргән очракта территорияне планлаштыру проекти;

3) төzelеш өчен рәхсәт;

4) акт приемки объекта капитального строительства (в случае осуществления строительства, реконструкции на основании договора строительного подряда);

5) төзелгән, үзгәртеп корылган капиталъ төзелеш объектының проект документлары параметрларының, шул исәптән энергетика нәтижәлелеге таләпләренә һәм капиталъ төзелеш объектының кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу жайланмалары белән тәэмин ителеше таләпләренә туры килүен раслый торган акт һәм төзелешне гамәлгә ашыручи зат (төзүне башкаручы зат һәм төзүче яисә техник заказчы тарафыннан төзелгән, үзгәртеп коруны гамәлгә ашырган очракта, төзелеш подряд шартнамәсе нигезендә төзелеш контролен гамәлгә ашыручи зат, шулай ук төзелеш контролен гамәлгә ашыручи зат тарафыннан имзаланган);

6) төзелгән, үзгәртеп корылган капиталъ төзелеш объектының техник шартларга һәм инженерлык-техник тәэмин иту чeltәrlәrenнән файдалануны гамәлгә ашыручи оешмалар вәкилләре тарафыннан имзаланган (алар булганда);

7) төзелгән, үзгәртеп корылган капиталъ төзелеш объектының урнашуы, жир кишәрлеге чикләрендә инженер-техник тәэмнат чeltәrlәrenen урнашуы һәм жир кишәрлекен планлаштыру оешмасы һәм төзелешне гамәлгә ашыручи зат (төзүне башкаручы зат һәм төзүче яисә техник заказчы тарафыннан төзелеш подряд шартнамәсе нигезендә төзелеш, реконструкция эшләрен гамәлгә ашырган очракта) тарафыннан имзаланган схема, линияле объектны төзү, реконструкцияләү очракларыннан тыш;

8) төзелгән, үзгәртеп корылган капиталъ төзелеш объектының проект документациясе таләпләренә, шул исәптән энергетика нәтижәлелеге таләпләренә һәм капиталъ төзелеш объектының кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу жайланмалары белән тәэмин ителеш таләпләренә туры килүе турында Дәүләт төзелешен күзәтү органы бәяләмәсе (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 54 статьясындагы 1 өлеше нигезендә Дәүләт төзелешен күзәтүне гамәлгә ашыру каралган очракта) Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 54 статьясындагы 7 өлешендә каралган очракларда дәүләт экология контроле бәяләмәсе.

9) куркыныч объекттагы һәлакәт нәтиҗәсенә зыян китергән өчен куркыныч объект хужасылық гражданлык жаваплылыгын мәжбүри иминләштерү шартнамәсе төзүне раслый торган документ куркыныч объектта авария нәтиҗәсенә зыян китергән өчен куркыныч объект хужасылық граждан жаваплылыгын мәжбүри иминләштерү турында Россия Федерациясе законнары нигезендә куркыныч объект хужаஸының граждан жаваплылыгын мәжбүри иминләштерү турында;

10) федераль закон нигезендә әзерләнгән капиталъ төзелеш объектының техник планы.

Әлеге статьяның 3 өлешендәге 1, 2, 3 һәм 8 пунктларында күрсәтелгән документлар (аларның күчермәләре яки белешмәләре) Башкарма комитет тарафыннан дәүләт органнарында, жирле үзидарә органнарында һәм дәүләт органнарына яисә жирле үзидарә органнарына буйсынган оешмаларда соратып алына, әгәр төзүче күрсәтелгән документларны мөстәкыйль тапшырмаса, күрсәтелгән документлар белән эш итүче башкарма комитеттан соратып алына.

Әлеге статьяның 3 өлешендәге 1, 4, 5, 6 һәм 7 пунктларында күрсәтелгән документлар (аларның күчермәләре яки белешмәләре) дәүләт хакимиите органнары, жирле үзидарә органнары яисә дәүләт органнары яисә оешмаларның жирле үзидарә органнары карамагында булмаган очракта мөрәжәгать итүче тарафыннан мөстәкыйль жибәрелә. Эгәр әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән документлар

дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары яисә дәүләт органнары яисә оешмаларның жирле үзидарә органнары карамагында булса, мондый документлар әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән орган тарафыннан, әгәр төзүче күрсәтелгән документларны мәстәкйиль тапшырмаса, күрсәтелгән документлар үз карамагында булган органнар һәм оешмаларда соратып алына.

4. Башкарма комитет, объектны файдалануга тапшыруға рәхсәт бирү турында гариза көргән көннән алып жиде эш көне эчендә әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән документларның булу-булмавы һәм дөрес рәсмиләштерелүе буенча тикшерүне тәэммин итәргә, капиталъ төзелеш объектын карап чыгарга һәм гариза биручегә объектны файдалануга тапшыруға рәхсәт бирергә яисә, сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рәхсәт бирүдән баш тартырга тиеш. Төзелгән, үзгәртеп корылган капиталъ төзелеш объектын карау барышында мондый объектның төзелешкә рәхсәт ителгән таләпләргә, жир кишәрлекенең шәһәр төзелеше планын төзүгә рәхсәт алу өчен бирелгән датага билгеләнгән капиталъ төзелеш объектын төзүгә, үзгәртеп коруга карата таләпләргә туры килүен, яки линияле объектны төзегән очракта территорияне планлаштыру проекти һәм территорияне межалау проекти таләпләренә (төзелеш өчен бирелгән очраклардан тыш) туры килүен тикшерү гамәлгә ашырыла., линияле объектны реконструкцияләү таләп ителми), территорияне планлаштыру проекти белән билгеләнгән таләпләргә, урнаштыру өчен жир кишәрлеке төзу, шулай ук жир кишәрлекен рәхсәт ителгән файдалану, Россия Федерациясенең Жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән чикләүләргә, проект документлары таләпләренә җавап бирү таләп ителми, шул исәптән энергетика нәтижәлелеге таләпләренә һәм капиталъ төзелеш объектының кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу җайланмалары белән тәэммин ителешенә карата таләпләргә туры килүе турында. Капиталь төзелеш объектын төзегәндә, реконструкцияләгәндә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 54 статьясындагы 1 өлеше нигезендә Дәүләт төзелеш күзәтчелеге гамәлгә ашырыла торган очракта, мондый объектны төзелешкә рәхсәт биргән орган карап тикшерә алмый.

5. Объектны файдалануга тапшыруға рәхсәт бирүдән баш тарту өчен нигез булып тора:

1) әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән документларның булмавы;

2) капиталъ төзелеш объектының жир кишәрлекенең шәһәр төзелеше планын төзүгә рәхсәт алу өчен бирелгән датага билгеләнгән капиталъ төзелеш объекты төзелешенә, үзгәртеп коруга карата билгеләнгән таләпләргә туры кilmәve яки сзыклы объектны планлаштыру проекти һәм территорияне межалау проекти таләпләренә туры кilmәve (линияле объектны төзу, реконструкцияләү өчен территорияне планлаштыру буенча документлар әзерләү таләп ителми торган очраклардан тыш), территорияне планлаштыру проекти белән билгеләнгән таләпләргә туры килми.;

3) капиталъ төзелеш объектының төзелешкә рәхсәт ителгән таләпләргә туры кilmәve;

4) төзелгән, үзгәртеп корылган капиталъ төзелеш объектының проект документларының параметрларына туры кilmәү;

5) Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 51 статьясындагы 7 өлешенең 9 пунктында каралган очракларда кабул ителгән территориянең аерым шартлары булган зонаны билгеләү яки үзгәртү турында Карап кабул ителгән

очраклардан тыш, жир кишәрлеген һәм (яки) Россия Федерациясенең башка законнары нигезендә объектны файдалануга тапшыру датасына билгеләнгән чикләүләргә туры килмәү һәм капиталь төзелеш объектының Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 51 статьясындагы 7 өлешенең 9 пунктында каралган очракларда билгеләнгән яисә үзгәртелгән территориянең аерым шартлары булган зонаны билгеләү яисә үзгәрту турында Карап кабул итеп гән очраклардан тыш, Капиталь төзелеш объектының

6. Объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирүдән баш тарту суд тәртибендә дәгъва белдерелергә мөмкин.

7. Объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт (линия объектыннан тыш) төзелеш өчен рөхсәт биргән Башкарма комитетка төзелгән, үзгәртеп корылган капиталь төзелеш объектының урнашуын, жир кишәрлеге чикләрендә инженер-техник тәэммин итү чөлтәрләренең урнашуын һәм жир кишәрлеген планлаштыруны оештыру өчен, әлеге күчermәне шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэммин итүнең дәүләт мәгълүмат системасында урнаштыру өчен түләүсез күчermәсе бирелгән очракта бирелә.

Башкарма комитет мондый рөхсәт бирелгән көннән соң биш эш көне эчендә (шул исәптән ведомствоара электрон хезмәттәшлекнең бердәм системасын һәм ана таштырыла торган региональ системаларны кулланып) шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэммин итүнең дәүләт мәгълүмат системаларында муниципаль районның жирле үзидарә органына Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 56 статьясындагы 5 өлешенең 3, 9.2, 11 һәм 12 пунктларында күрсәтелгән мәгълүматларны, документларны, Материалларны урнаштыруны тәэммин итә.

8. Объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт төзелгән капиталь төзелеш объектын дәүләт исәбенә кую, үзгәртеп корылган капиталь төзелеш объектын дәүләт исәбенә алу документларына үзгәрешләр керту өчен нигез булып тора.

Объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт итү өчен гариза бируче тарафыннан тапшырылган капиталь төзелеш объектының федераль закон нигезендә әзерләнгән техник планы мәжбүри күшүмтә булып тора.

Объектны файдалануга тапшыру рөхсәтендә капиталь төзелеш объекты турында дәүләт кадастр исәбен гамәлгә ашыру өчен кирәkle күләмдә мәгълүматлар чагылдырылырга тиеш. Мондый мәгълүматларның составы федераль закон нигезендә техник план график һәм текст өлешләрендә мәгълүматлар составына куелган таләпләргә туры килергә тиеш.

Капиталь төзелеш объектын төзеп бетергәннән соң, төзелешне башкаручы зат әлеге объектны төзүчегә инженерлык эзләнүләр нәтиҗәләрен, проект документларын, капиталь төзелеш объектын инженерлык-техник тәэммин итү чөлтәрләрен, эшләрне, конструкцияләрне, участокларны тикшерү актларын, мондый объектны эксплуатацияләү өчен кирәkle башка документларны тапшырырга тиеш.

9. Объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт формасы Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә.

10. Объектны файдалануга тапшыру өчен рөхсәт бирелгән көннән соң өч эш көне эчендә Башкарма комитет мондый рөхсәт күчermәсен Дәүләт төзелешен күзәтүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиите органына жибәрә.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 51 статьясындагы 7 өлешенең 9 пунктында каралган очрактарда, объектны файдалануга тапшыру өчен рөхсәт бирелгән көннән өч эш көне эчендә Башкарма комитет ведомствоара электрон хезмәттәшлек һәм ана тоташтырыла торган региональ ведомствоара электрон хезмәттәшлек системаларының бердәм системасын кулланып (шул исәптән) мондый рөхсәт күчермәсен дәүләт хакимиите органнарына яисә жирле үзидарә органнарына жибәрә, ана карата объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирелгән.

11. Объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт, әгәр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 51 статьясының 17 өлеше нигезендә, объектны төзү яки реконструкцияләү өчен төзелешкә рөхсәт бирү таләп ителми икән, таләп ителми

Индивидуаль торак төзелеше объектын яки бакча йортын төзегән яки үзгәртеп корган очракта, төзүче индивидуаль торак төзелеше яки бакча йортын төзү яки үзгәртеп корган көннән бер айдан да соңга калмыйча Башкарма комитетка шәхси мөрәжәгать аша, шул исәптән күпфункцияле үзәк аша кәгазьдә тапшыра, йә күрсәтелгән органнарга почта аша дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын тапшыру турында уведомление белән шәхси торак төзелеше яки бакча йорты объектын төзү яки үзгәртеп коруны тәмамлау турында хәбәр жибәрә (алга таба - төзелеш тәмамлану турында хәбәрнамә). Төзелешне тәмамлау турында белдерүдә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 27.1 статьясындагы 1 өлешенең 1-5, 7 һәм 8 пунктларында каралган белешмәләр, шулай ук Индивидуаль торак төзелеше яисә бакча йортның төзелгән яисә үзгәртеп корылган объекты параметрлары, хокукларны дәүләт теркәвенә алуны гамәлгә аширу өчен дәүләт пошлинасы түләү, төзүчегә әлеге статьяның 19 өлешендәге 5 пунктында каралган хәбәрнамәне жибәрү ысулы турында белешмәләр булырга тиеш.

Төзелеш тәмамлану турында белдерүгә күшымта итеп бирелә:

- 1) 27.1 статьяның 2 өлешендәге 2 һәм 3 пунктларында каралган документлар;
- 2) индивидуаль торак төзелеше яисә бакча йорты объектының техник планы;
- 3) жир участогы хокукуна ия кешеләр арасында төзелгән яки реконструкцияләнгән объектка яисә бакча йортyna гомуми өлешле милек хокукунда аларның өлешен билгеләү турындагы килешү, әгәр индивидуаль торак төзелеше объекты яисә бакча йорты төзелгән яисә реконструкцияләнгән жир кишәрлегенә гомуми өлешле милек хокукунда яисә күп кенә затларның арендатор яғында булган ике һәм аннан күбрәк гражданга туры килә.

13. Әлеге статьяның 12 өлешендәге беренче абзацында каралган мәгълүматлар төзелгәннән соң яисә ана күшүп бирелә торган һәм әлеге статьяның 12 өлешендәге 1-3 пунктларында каралган документлар булмаган очракта, шулай ук төзелешне тәмамлау турында белдерү ниятләнгән төзелеш турында хәбәр кергән көннән соң ун ел үтсә, аның нигезендә индивидуаль торак төзелеше объектын яисә бакча йортын төзү яисә реконструкцияләү гамәлгә аширылган, яисә индивидуаль торак төзелеше яисә бакча йортның планлаштырылган төзелеше турында хәбәрнамә элек жибәрелмәгән (шул исәптән төзүче тарафыннан 27.1 статьяның 4 өлеше нигезендә кире кайтарылган), Башкарма комитет төзелеш тәмамлану турында хәбәр кергән көннән соң өч эш көне эчендә төзүчегә төзелеш тәмамлану турында хәбәрнамә кире кайтара һәм ана теркәлә торган документлар, сәбәпләрен күрсәтеп, тикшермичә, кире кайтарыла

14. Башкарма комитет төзелешне тәмамлау түрүнде хәбәр көргән көннән жиде эш көне эчендә:

1) төзелгән яки реконструкцияләнгән индивидуаль торак төзелеше объекты яисә бакча йорты параметрларының төзелешен тәмамлау түрүнде хәбәрнамә көргән көнгә гамәлдә булган хәбәрнамәнең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән билгеләнгән рәхсәт ителгән капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү, территорияне планлаштыру документлары һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы белән билгеләнгән капиталъ төзелеш объектлары параметрларына мәжбүри таләпләргә туры килүен тикшерә, башка федераль законнар (шул исәптән, күрсәтелгән чик Параметрлар яки капиталъ төзелеш объектлары параметрларына мәжбүри таләпләр тиешле органга планлаштырылган төзелеш түрүнде хәбәр көргән көннән соң үзгәртелгән очракта һәм төзелеш тәмамлану түрүнде хәбәрнамә төзелгән яки үзгәртеп корылган индивидуаль торак төзелеше объекты яисә бакча йортының параметрларына чик параметрларга һәм капиталъ төзелеш объектлары параметрларына мәжбүри таләпләргә туры килүен раслый, планлаштырылган төзелеш түрүнде хәбәр көргән датага гамәлдә булган). Эгәр дә төзелеш тәмамлану түрүнде хәбәрнамә төзелгән яки реконструкцияләнгән индивидуаль торак төзелеше объекты яисә бакча йорты параметрларының иң чик параметрларга һәм төзелеш тәмамлану түрүнде хәбәр көргән көнгә гамәлдә булган капиталъ төзелеш объектлары параметрларына мәжбүри таләпләргә туры килүен раслый икән, төзелгән яки үзгәртеп корылган шәхси торак төзелеше объекты яисә бакча йорты параметрларының әлеге чик параметрларга һәм төзелеш тәмамланганнан соң хәбәр ителгән көнгә гамәлдә булган капиталъ төзелеш объектлары параметрларына туры килүен тикшерү гамәлгә ашырыла;

2) планлаштырылган төзелеш түрүнде белдерүдә күрсәтелгән рәхсәт ителгән куллану тәре индивидуаль торак төзелеше объектын яисә бакча йортын рәхсәт ителгән куллану төренен туры килүен тикшерә;

3) Россия Федерациясенең Жир һәм башка законнары нигезендә, төзелеш тәмамлану түрүнде хәбәр көргән датага билгеләнгән чикләүләр нигезендә индивидуаль торак төзелеше объектын яисә бакча йортын урнаштыруның рәхсәт ителгәнлеген тикшерә, әлеге чикләүләр планлаштырылган капиталъ төзелеш объектын һәм мондый капиталъ төзелеш объектын төзүгә, үзгәртеп коруга карата кабул ителгән маҳсус шартлар булган зонаны билгеләү яисә үзгәрту түрүнде Карап кабул ителгән очраклардан тыш, әлеге чикләүләрне файдалануга тапшырмаган;

4) төзүчегә төзелеш тәмамлану түрүнде белдерүдә күрсәтелгән ысул белән индивидуаль торак төзелеше яисә бакча йортының төзелгән яисә үзгәртеп корылган объектының шәһәр төзелеше эшчәнлеге түрүндагы закон таләпләренә туры килүе түрүнде хәбәрнамә жибәрә, яисә индивидуаль торак төзелеше яисә үзгәртеп корылган объектка шәһәр төзелеше эшчәнлеге түрүндагы закон таләпләренә туры килмәве түрүнде хәбәрнамә жибәрә, бу хәбәрнамә жибәрү өчен барлык нигезләрне күрсәтеп.

15. Төзелгән яисә үзгәртеп корылган индивидуаль торак төзелеше объекты яисә бакча йорты таләпләренә шәһәр төзелеше эшчәнлеге түрүндагы законнар таләпләренә туры килмәү түрүнде хәбәрнамә түбәндәгө очракларда гына жибәрелә:

1) индивидуаль торак төзелеше яисә үзгәртеп корылган объектының яисә бакча йортының төзү параметрлары әлеге статьяның 14 өлешендәге 1 пунктында

күрсәтелгән жирудән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән билгеләнгән рөхсәт ителгән капиталъ төзелеш объектларының чик параметрларына, территорияне планлаштыру документларына яисә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, башка федераль законнар белән билгеләнгән капиталъ төзелеш объектлары параметрларына мәжбүри таләпләргә туры килми;

2) төзелгән яки үзгәртеп корылган капиталъ төзелеш объектының рөхсәт ителгән тәре индивидуаль торак төзелеше объектын яки бакчачылык йортнын планлаштырылган төзелеш турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән рөхсәт ителгән файдалану төренә туры килми;

3) индивидуаль торак төзелеше объектын яки бакча йортны урнаштыру, Россия Федерациисенен Жир һәм башка законнары нигезендә, төзелеш тәмамлану турында хәбәр кергән датага билгеләнгән чикләүләр нигезендә, әлеге чикләүләр планлаштырылган капиталъ төзелеш объектын төзүгә, реконструкцияләүгә карата кабул ителгән максус шартлар булган территорияне куллану зонасын билгеләү яки үзгәрту турында Карап кабул ителгән очраклардан тыш, рөхсәт ителми һәм мондый капиталъ төзелеш объекты файдалануга кертелми.

16. Төзелгән яки реконструкцияләнгән индивидуаль торак төзелеше объекты яки бакча йорты таләпләренә шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар таләпләренә туры кilməү турында хәбәрнамә күчermәсе әлеге статьяның 14 өлешендә Башкарма комитет тарафыннан күрсәтелгән хокукларны теркәү органына, шулай ук әлеге статьяның 14 өлешендә күрсәтелгән вакытка жибәрелә:

1) әлеге статьяның 15 өлешендәге 1 пунктында карапланын нигез буенча әлеге хәбәрне төзүче жибәргән очракта, Дәүләт төзелешен күзәтүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле Россия Федерациисе субъекты башкарма хакимияте органына;

2) дәүләт жир күзәтчелеген гамәлгә ашыруга вәкаләтле башкарма хакимиятнең федераль органына, муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручи жирле үзидарә органына әлеге статьяның 2 яисә 15 өлешендәге 3 пунктында карапланын нигез буенча күрсәтелгән хәбәрнамәне төзүче жибәргән очракта.».

1.8. 30 статьяның 8 пунктын «техник регламентлар,» сүзләрен»,»шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэмин итүнөң дәүләт мәгълүмат системаларындағы күчемсез мәлкәт Бердәм дәүләт реестры белешмәләре, мәгълүматлар, документлар һәм материаллар белән тулыландырырга".

1.9. 35 статьяда:

торак төзелешенең Шәхси зонасы өчен шәһәр төзелеше регламентларына күчемсез мәлкәтнең рөхсәт ителгән тәп төрләренә карата-5000 кв. м. жир кишәрлекләренең максималь чик күләмен билгеләү өлешендә үзгәрешләр кертергә.

1.10. 36 статьяның 11 пунктындағы алты, жиде абзацларын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«Жир асты байлыклары турында" Федераль законның 25 статьясы нигезендә, торак пункт чикләре артында урнашкан һәм файдалы казылма ятмалары мәйданнарында урнашкан жир кишәрлекләрен төзү, шулай ук жир асты корылмаларының файдалы казылма ятмалары ятканда торак пунктлар чикләрендә жир асты корылмаларын урнаштыру файдалы казылмалар чыгару мөмкинлеген тәэмин итү яисә төзелешнең икътисадый максатка ярашлылыгы исбатланган очракта гына, жир асты байлыкларының дәүләт фонды белән идарә итүнөң федераль органы яки аның территориаль органнары һәм дәүләт "Жир асты байлыклары турында" Федераль законның 25 маддәсеннен икенче өлешендә күрсәтелгән жир

кишәрлекләрен рөхсәтsez төзу эшләре башкарылган чыгымнарын һәм территорияне рекультивацияләү һәм торғызылган объектларны демонтажлау чыгымнарын кайтармыйча туктатыла.».

2. Элеге каарны «Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталында» түбәндәге адрес буенча урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Азнакай муниципаль районының Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә рәсми сайтында түбәндәге адрес буенча: <http://aznakayevo.tatarstan.ru>. урнаштырырга.

3. Элеге каарның үтәлешен контролдә тотуны Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Югары Стәрле авыл жирлеге Советының торак-коммуналь хужалык, тәзекләндерү, экология һәм җир мәсьәләләре буенча дайими комиссиягә йөкләргә.

Л.С.Сабирҗанова